

**ZMIANA STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY WĄDROŻE WIELKIE**

**TEKST
ZMIANY STUDIUM
(tekst uzupełniający)**

**ZAŁĄCZNIK
DO UCHWAŁY NR XXXIV/158/2010
RADY GMINY WĄDROŻE WIELKIE
z dnia 27 stycznia 2010 roku**

Wądroże Wielkie, styczeń 2010 rok

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA:

I. WSTĘP.

1. Podstawa opracowania i zawartość dokumentu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wądroże Wielkie podlegającego uchwaleniu.
2. Materiały wyjściowe.
3. Farmy wiatrowe – informacje.
4. Ekonomia i aspekty ochrony środowiska.
5. Niekonwencjonalne źródła energii – zapisy dokumentów krajowych.

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WĄDROŻE WIELKIE

TERENY TRANSPORTU

1. Drogi

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

2. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

TERENY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

3. Tereny rolne.
4. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy.

OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA.

III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄDROŻE WIELKIE - TEKST WPROWADZONYCH ZMIAN

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Kierunki zmian struktury funkcjonalno- przestrzennej.
2. Kierunki zmian w infrastrukturze technicznej.
3. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

IV. INSTRUMENTY PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄDROŻE WIELKIE – KIERUNEK ZMIAN

Zespół autorski:

mgr inż. arch. **Jadwiga Łopusiewicz**

- uprawniony projektant w planowaniu przestrzennym,
członek **ZOIU Nr Z-38**,
Nr uprawnień 1443/94

mgr inż. arch. **Krzysztof Łopusiewicz**

I. WSTĘP.

1. Podstawy opracowania i zawartość dokumentu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wądroże Wielkie podlegającego uchwaleniu.

Podstawą podjęcia prac nad zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Wądroże Wielkie była **uchwała Nr XX/92/08 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 25 czerwca 2008 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wądroże Wielkie.**

Opracowanie wprowadza ustalenia odnośnie lokalizacji elektrowni wiatrowych do opisu studium oraz rysunku w skali 1:10 000 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wądroże Wielkie”, uchwalonego w dniu 30 marca 2001r. uchwałą Nr XXVII/124/2001 Rady Gminy Wądroże Wielkie oraz zmienionego uchwałą Nr XXXVI/154/06 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 22 lutego 2006 r.

Opracowanie obejmuje:

- **tekst zmian** „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wądroże Wielkie”,
- **rysunek zmian** wprowadzony na mapie topograficznej w skali 1:10.000 – „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Wądroże Wielkie”.

Zakres zmienionej treści opracowania został dostosowany do przedmiotu zmian i stanowi realizację wymogów §8 ust.1 i 2 rozp. Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118,poz.1233).

Zmiana studium obejmuje wprowadzenie zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów – wynikających z następujących dokumentów:

- **wniosku EKO- PLAN Sp.j.** z Gdańska ul. Heweliusza 11 złożonego do Wójta Gminy Wądroże Wielkie ujęcie w studium możliwości lokalizacji ferm wiatrowych na wyznaczonych terenach,
- **wniosków Gminy Wądroże Wielkie oraz wniosków osób fizycznych** złożonego do Wójta Gminy Wądroże Wielkie o ujęcie w studium terenów pod funkcje mieszkalnictwa zagrodowego, mieszkalnictwa jednorodzinnego, mieszkalnictwa i usług, usług turystyki i rekreacji, terenów usług i produkcji,
- **wniosków osób fizycznych** złożonego do Wójta Gminy Wądroże Wielkie ujęcie w studium przeznaczenia gruntów pod wydobycie surowców mineralnych - kruszywa – ustalenia nowych lokalizacji powierzchniowej eksploatacji, bądź kierunku rekultywacji wyeksploatowanego złoża,
- **wprowadzenie zmian** w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów – wynikających z wniosków złożonych przez instytucje opiniujące i uzgadniające zgodnie z postanowieniem Wójta Gminy Wądroże Wielkie,
- **określenia kierunków rozwoju** systemów komunikacji i infrastruktury technicznej wynikających z wniosków złożonych przez instytucje opiniujące i uzgadniające zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Wądroże Wielkie Nr 4/2008 z dnia 10.09.2008 r., oraz uchwały Nr XX/92/08 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 25 czerwca 2008 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wądroże Wielkie.

2. Materiały wyjściowe.

Opracowanie poprzedzone zostało rozpoznaniem istniejącego stanu zagospodarowania gminy w zakresie wynikającym z wymogów prawnych oraz metodyki i problematyki właściwej dla zmiany studium.

Zgodnie z art.15 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. 80, poz.717 z późn. zmianami) wójt gminy sporządza projekt planu miejscowego zgodnie z zapisami studium oraz przepisami odrębnymi.

Uzyskano równocześnie wnioski od instytucji związanych merytorycznie z poszczególnymi zagadnieniami oraz ich opracowania branżowe (projekty, plany, programy).

„Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego” uchwalony przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą Nr XLVIII/873/2002 z dnia 30 sierpnia 2002 r.

„Program małej retencji wodnej w województwie dolnośląskim” Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Wrocław 12.10.2006 r. Sejmik Województwa Dolnośląskiego.

„Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Kaczawy” Rzeką Nysa Szalona Hydro- Projekt sp. z o. o. Poznań maj 2007r. - materiał przekazany przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

„Ocena ryzyka środowiskowego przy realizacji inwestycji w energetyce wiatrowej” Polska Izba Gospodarcza Energii Odnawialnej - Przewodnik dla Inwestorów.

Inwentaryzacja Przyrodnicza Gminy Wądroże Wielkie, Fundacja Ekologiczna Ziemi Legnickiej „Zielona Akcja”, Legnica 1998,

Roczniki Statystyczne Województwa Dolnośląskiego, opracowania Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego, Wrocław 1996 – 2004,

Raporty o stanie środowiska w Województwie Dolnośląskim w latach 2001 – 2007, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu,

„Mapa sozologiczna” i „Mapa hydrograficzna”, arkusze Udanin, w skali 1 : 50 000, opracowanie Przedsiębiorstwo GEOPOL, Poznań 1999 r.

3. Ekonomia i aspekty ochrony środowiska.

Zastosowanie energetyki wiatrowej ma ważne znaczenie i skutki dla środowiska naturalnego. Według danych Komisji Energetyki Unii Europejskiej (Program ALTENER) - zainstalowanie jednej elektrowni wiatrowej o mocy 300kW, pozwala zredukować rocznie wydzielanie zanieczyszczeń o następującej ilości: o około 4-8 ton dwutlenku siarki, o 3-6 ton tlenków azotu ("kwaśne deszcze"); o około 500-1000 ton dwutlenku węgla ("efekt cieplarniany") oraz o ok. 30-60 ton popiołów ("radioaktywność").

Zainstalowanie elektrowni wiatrowych do wytwarzania energii elektrycznej, zasilających oczyszczalnie ścieków - może w istotny sposób poprawić czystość wód w głównych polskich rzekach - Odrze i Wiśle, wpływających do Bałtyku.

Rozwój zastosowań elektrowni wiatrowych w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym we wsiach jest szansą na aktywizację i rozwój gospodarczy terenów wiejskich, na wytwarzanie taniej czystej energii, a przez to tańszych wyrobów i usług, likwidację bezrobocia, atrakcyjność turystyczną ("wiatraki"), nowe zawody, nowe kierunki kształcenia i studiów wyższych.

4. Farmy wiatrowe - informacje.

Człowiek od zarania dziejów, aż do połowy XVIII wieku wykorzystywał dla swoich potrzeb naturalne, **odnawialne źródła energii**. Jednakże wraz z rozwojem technik pozyskiwania na skalę przemysłową kopalin energetycznych odnawialne źródła energii popadać zaczęły w niełaskę. Dopiero pod koniec lat 70. wobec wzrastających zagrożeń środowiska (spowodowanych między innymi dużą ilością zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza przy produkcji energii ze źródeł konwencjonalnych), a także realnego zagrożenia wyczerpaniem się surowców energetycznych zaczęto dostrzegać potrzebę powrotu do wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Ponieważ wykorzystanie odnawialnych źródeł energii jest jednym z elementów realizacji **konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju**, a także dlatego, że przeciwstawiane jest energii konwencjonalnej, kojarzy się często z technologiami nie wpływającym negatywnie na środowisko. Niewątpliwie, pozyskując energię z wiatru, wody i słońca nie uszczupla się tychże zasobów naturalnych, nie jest to jednak równoznaczne z brakiem negatywnych skutków tych inwestycji.

Należy podkreślić, że nie ma technologii, która nie pozostawia śladów w środowisku i że zawsze ślady te są dla przyrody bolesne. Nie oznacza to jednak, że mamy zrezygnować z podejmowania działań na rzecz rozwoju energetyki odnawialnej, a jedynie to, że powinniśmy dążyć do tego, aby szkody nimi wywołane były jak najmniejsze przy zapewnionym dostępie do wystarczającej ilości energii przyszłych pokoleń. Konieczne jest postępowanie bardzo umiejętne, rozważne, poparte rzetelną wiedzą.

W Polsce zasoby energii wiatrowej dostępne są w najbardziej efektywnym wymiarze na wybrzeżu i pogórzu tu bowiem występują najsilniejsze wiatry. Niesie to niebezpieczeństwo kumulowania lokalizacji siłowni wiatrowych w tych właśnie obszarach, co nie pozostanie bez istotnego wpływu na ich środowisko przyrodnicze. Jeżeli dodamy do tego fakt, że ten sposób pozyskiwania energii uznawany jest za proekologiczny i tym samym akceptowany społecznie, jest niemal pewne, że większość inwestycji wiatrakowych tam właśnie powstanie.

Skutki powstawania ferm wiatrakowych:

- istotna zmiana się krajobrazu, bowiem wiatrak jest dominantą w krajobrazie budowlę osiągną wysokość nawet do 150 metrów, a większość farm wiatrowych składa się przynajmniej z kilku do kilkudziesięciu obiektów, jednocześnie przy braku kompleksowej polityki przestrzennej gmin, województw i kraju, farmy takie mogą powstawać obok siebie;
- zmiany przelotu ptaków;
- generowanie ponadnormatywnego hałasu (dopiero 500 m od wiatraka ilość decybeli jest zgodna z dopuszczalną normą 40.)
- efekt tzw. światłocienia (migające pomiędzy obracającymi się śmigłami słońce) spowodowany przez obracające się turbiny - czynniki negatywnie wpływające na psychikę człowieka.

W celu zminimalizowania negatywnych czynników, przed decyzją dotyczącą lokalizacji farmy, należy wykonać kompleksową analizę regionu ze względu na uwarunkowania:

- prawne
- przyrodnicze
- krajobrazowe
- geologiczne
- archeologiczne
- ekonomiczne
- społeczne

Plusem wiatraków jest ich krótka żywotność technologiczna (ok.20 lat).

5. Niekonwencjonalne źródła energii – zapisy dokumentów krajowych.

Całkowite zasoby energii wiatru w Polsce zostały dość dobrze rozpoznane (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Warszawa; prof. Halina Lorenc). Wieloletnie badania pozwoliły na sporządzenie map kierunków i siły wiatru na różnych wysokościach (10m, 30m, 50m) oraz jego potencjału energetycznego: dobowego, miesięcznego, rocznego, przydatnych m.in. dla potrzeb wyboru lokalizacji elektrowni wiatrowych ich późniejszej eksploatacji. Do bezpośredniego wykorzystania energii wiatru i wytwarzania energii elektrycznej służą różnego rodzaju elektrownie wiatrowe. Instalacje te pozwalają zaoszczędzić minimum 50% rocznego zapotrzebowania na energię elektryczną, dla celów oświetlenia, ogrzewania, napędów maszyn i urządzeń. Rocznie, suma energii wiatru na powierzchnię 1 m² w Polsce wynosi 1000-1500 kWh/rok, w zależności od położenia (góry, wybrzeże). Jest to wartość analogiczna jak w Niemczech, Holandii, Francji, Anglii, Danii czy Szwecji - gdzie od wielu lat jest wykorzystywana dla potrzeb energetyki, budownictwa mieszkaniowego, gospodarstw indywidualnych na wsi i w mieście. W tych krajach funkcjonują wieloletnie programy rządowe rozwoju energetyki wiatrowej i innych odnawialnych źródeł energii (OZE). Na obszarze Polski wyróżnia się 6 podstawowych rejonów zasobów energii wiatru :

- **RI** - pas nadmorski, wybitnie korzystny, ze średnioroczną prędkością wiatru powyżej 6 m/sekundę; (Wybrzeże Szczecińskie, Wybrzeże Gdańskie, Suwalszczyzna),
- **RII** - centralna część kraju, obszar korzystny, o średniorocznej prędkości wiatru: 4-6 m/s,
- **RIII** - przedgórze, obszar dość korzystny, średnia prędkość wiatru 3-4 m/s,
- **RIV** - wyżyny, obszar niekorzystny, zmienna prędkość wiatru,
- **RV** - rejon górskie, obszar wybitnie niekorzystny, zmienna prędkość wiatru,
- **RVI** - wysokie partie gór, tereny wyłączone z energetyki wiatrowej, bardzo silne wiatry.

Generalnie można stwierdzić, że na powierzchni prawie 2/3 terytorium Polski (**Rejony I, II, III**) występują korzystne warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej, tj. średnioroczne prędkości wiatru wynosi min. 4 m/s (elektrownie systemowe).

Roczna produkcja energii elektrycznej z jednej elektrowni wiatrowej o mocy 100kW, wynosi w Polsce około 300 000 kWh, co odpowiada rocznemu zapotrzebowaniu 20-25 domów jednorodzinnych. Obecnie standardem w Europie są elektrownie o mocy znamionowej 300kW, 500kW lub 1000 kW (1MW). Teoretyczny udział produkcji energii elektrycznej z wiatru może stanowić w Polsce około 70% zapotrzebowania energii, i może wynosić około 25% bilansu energetycznego kraju. Współczesne elektrownie wiatrowe mogą pracować jako tzw. Sieć wydzielona, co jest uzasadnione w miejscach odległych od sieci energetycznych państwowych, takie jak: latarnie morskie, wyspy, wybrzeża, odległe zabudowania, kościoły, stacje badawcze, małe porty, schroniska, gospodarstwa wiejskie. Mogą też współpracować z siecią przesyłową energetyki państwowej np. w Polsce: elektrownie wiatrowe produkcji duńskiej i niemieckiej na Pomorzu i Wybrzeżu o mocy 150-500Kw (Lisewo, Swarzewo, Darłowo) oraz produkcji polskiej o mocy 100-160kW (Rytro - ks. Fran. Klag , Zawoja - ks. R. Wilk, Przełęcz Dukielska, Wrocki i in.).

Energetyka wiatrowa może być racjonalnie wykorzystywana w Polsce, przede wszystkim w rolnictwie oraz w tzw. małej energetyce (oświetlenie, ogrzewanie, zasilanie), przy wykorzystaniu energii wytworzonej przez pojedyncze elektrownie wiatrowe lub zespoły wielu elektrowni współpracujących ze sobą w tzw. farmach wiatrowych.

W Polsce są dobre warunki do tworzenia takich właśnie farm wiatrowych. Powstały pierwsze z nich na Wybrzeżu (m.in. farma 6 elektrowni o mocy łącznej 5 MW), wytypowano wiele innych lokalizacji.

Zapotrzebowanie na energię we wszystkich krajach świata, perspektywy wyczerpania się zasobów konwencjonalnych źródeł energii oraz zabiegi mające na celu ochronę środowiska naturalnego człowieka znacznie zwiększyły zainteresowanie odnawialnymi źródłami energii i w konsekwencji doprowadziły do dużego wzrostu ich zastosowania.

Odnawialne źródła energii (OZE) są ostatnio coraz częściej wykorzystywane. Główną przyczyną tej rosnącej popularności jest nieszkodliwość OZE dla środowiska i niewyczerpywalność tych źródeł.

Cechy te odróżniają je od źródeł konwencjonalnych, których eksploatacja jest główną przyczyną niepokojących zmian klimatu, i których światowe zasoby wcześniej czy później zostaną całkowicie wyczerpane.

Zgodnie z opracowaną przez Ministerstwo Środowiska **STRATEGIĄ ROZWOJU ENERGETYKI ODNAWIALNEJ** (realizacja obowiązku wynikającego z Rezolucji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 lipca 1999r. w sprawie wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych), celem strategicznym jest zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym w kraju do **7,5 % w 2010 roku** i do **14 % w 2020 roku** w strukturze zużycia nośników pierwotnych.

Racjonalne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii jest jednym z istotnych elementów zrównoważonego rozwoju państwa. Wzrost udziału OZE niesie ze sobą różnorodne korzyści:

ekologiczne:

- zmniejszenie emisji gazów i pyłów do atmosfery, przede wszystkim dwutlenku węgla (zmniejszenie efektu cieplarnianego),
- ograniczenie zużycia paliw kopalnych,

gospodarcze:

- zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego Polski,
- dywersyfikacja źródeł produkcji energii,

społeczne:

- poprawa wizerunku regionu wdrażającego technologie przyjazne środowisku,
- szansa na rozszerzenie lokalnego rynku pracy.

Krajowe dokumenty dotyczące OZE:

- „Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” (M. P. z dnia 18 czerwca 2003r.),
- „Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej” (2000, przyjęta przez Sejm RP 23.08.2001),
- „Polityka Energetyczna Polski do 2025 roku” przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 04.01.2005r.,
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504),

promujących rozwój odnawialnych źródeł energii zwanych dalej OZE.

Energetyka odnawialna obejmuje:

- produkcję energii elektrycznej,
- produkcję ciepła, zarówno w systemach sieciowych jak i systemach indywidualnych,
- produkcję biopaliw:
 - ✓ stałych, uzyskiwanych z surowców odpadowych (drewno, słoma) lub z upraw energetycznych,
 - ✓ ciekłych, w tym biokomponentów,

- ✓ gazowych, uzyskiwanych w procesie fermentacji metanowej poprodukcyjnych odpadów pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, osadów ściekowych lub odpadów komunalnych.

Przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki (dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 sierpnia 2005r.) Raport określający cele w zakresie udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w krajowym zużyciu energii elektrycznej w latach 2005-2014, przewiduje, że największy potencjał do wykorzystania będzie w zakresie trzech rodzajów zasobów odnawialnych:

- biomasa, z której wytworzona energia elektryczna wyniesie około 4% krajowego zużycia energii elektrycznej. Do celów energetycznych planuje się wykorzystanie biomasy pochodzącej z upraw energetycznych oraz słomy, a także biomasy odpadowej i pochodzącej z osadów ściekowych.
- wiatr, z którego produkcja energii elektrycznej wyniesie około 2,3% krajowego zużycia energii elektrycznej, planowana moc zainstalowana do roku 2010 to ok. 2000 MW.
- woda, z której wytworzona energia elektryczna wyniesie ok. 1,2% krajowego zużycia energii elektrycznej.

Pozostałe rodzaje OZE energia geotermalna oraz słoneczna nie będą pełniły istotnej roli w produkcji energii elektrycznej.

10 stycznia 2007 Komisja Europejska przedstawiła pakiet działań w obszarze energii i zmian klimatu stanowiący podstawę nowej polityki energetycznej dla Europy. Główne strategiczne założenia to 20% redukcja emisji gazów cieplarnianych, 20% udział energii odnawialnej w konsumpcji całej UE i 20% zmniejszenie zużycia energii do roku 2020.

Nowa długoterminowa strategia energetyczna koncentruje się wokół kwestii zapobiegania zmianom klimatu, zwiększania bezpieczeństwa dostaw energii oraz konkurencyjności w tej dziedzinie. Przewiduje się, iż w bieżącym stuleciu temperatura na świecie wzrośnie o ponad 5°C, zależność od zewnętrznych dostawców zwiększy się z obecnego poziomu 50% do 65% w 2030 roku, uzależnienie od importu gazu wzrośnie z 57% do 84%, a ropy naftowej z 82% do 93%. Ponadto, przypuszcza się, iż obecne polityki krajów UE zamiast przyczynić się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, do roku 2030 doprowadzą do około 5% wzrostu ich emisji.

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WĄDROŻE WIELKIE

Tereny transportu

1. Drogi

W skład systemu drogowego na terenie gminy Wądroże Wielkie wchodzi:

- autostrada A-4** – szlak komunikacyjny łączący granicę wschodnią i zachodnią naszego kraju – z przejścia granicznego w Korczowej (z Ukrainą) ciągiem szlaków drogi krajowej nr 94 oraz drogi krajowej nr 4, w kierunku Wrocławia autostradą A-4 i dalej w kierunku przejścia granicznego w Olszynie (z Republiką Federalną Niemiec) ciągiem autostrady A-4 oraz A-18 . Na obszarze gminy znajdują się dwa węzły autostradowe (autostrada A-4), w Wądrożu Wielkim i w Budziszowie Wielkim, docelowo jednak po wprowadzeniu opłat za przejazd ma pozostać węzeł tylko w Budziszowie Wielkim.
- drogi wojewódzkie** o parametrach dróg głównych 1x2 :
 - **nr 345**, droga relacji Wilczków – Budziszów Wielki – Strzegom, stanowiąca połączenie gminy w kierunkach Malczyce – Strzegom, klasa główna,

- oraz zadanie inwestycyjne na lata 2007-2013 „Budowa obwodnicy Budziszowa Wielkiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 345”;
 - **nr 363** droga relacji Bolesławiec – Złotoryja –Jawor – Jenków, stanowiąca połączenie z drogą wojewódzką nr 345 oraz w kierunku Jawora – klasa główna,
- c) **drogi powiatowe** o parametrach dróg lokalnych 1x2 :
- **2184D** droga łącząca Prochowice – Wądroże Wielkie – Jawor (ul. Wiejska)
 - **2177D** droga łącząca (Legnicę) – Budziszów Mały – (Ujazd Górny)
 - **2183D** droga łącząca (Dzierżkowice) – Kosiska
 - **2182D** droga łącząca (Usza) – Postolice
 - **2790D** droga łącząca Mierczyce – Gądków – (Drogomiłowice)
 - **2800D** droga łącząca Mierczyce – Skąła – Luboradz
 - **2798D** droga łącząca Kępy – Sobolew
 - **2185D** droga łącząca (Mikołajowice) – Wądroże Wielkie – dr. pow. nr 2790D
 - **2799D** droga łącząca Gądków – Postolice
 - **2797D** droga łącząca Budziszów Mały – Budziszów Wielki
 - **2791D** droga łącząca Granowice – (Damianowo)
 - **2187D** droga łącząca (Nowa Wieś Legnicka) – Pawłowice Wielkie – Mierczyce
- d) **drogi gminne**, utwardzone, o parametrach dróg lokalnych i dojazdowych.

Drogi publiczne w gminie Wądroże Wielkie, które łączą poszczególne miejscowości, są w większości utwardzone, o nawierzchni asfaltowej i sporadycznie brukowanej. Podstawowe połączenia komunikacyjne przebiegają w kierunku wschód - zachód, autostradą A-4, oraz w kierunku północ – południe, drogą wojewódzką nr 345 i drogami powiatowymi z kierunku Prochowice – Wądroże Wielkie – Mierczyce – Jawor.

Tereny infrastruktury technicznej

2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

„Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna”

Na obszarze gminy zlokalizowana jest linia 110 kV, dla której obowiązuje strefa ochronna przed promieniowaniem elektromagnetycznym o szerokości 50 m, jest to obszar ograniczonego użytkowania zgodnie z przepisami szczególnymi. Ponadto przekształcenia terenów rolniczych na funkcje mieszkaniowe, przemysłowe, składowe czy usługowe, wymagać będzie budowy nowych stacji transformatorowych oraz linii SN i NN. Wydzielenie działek pod stacje transformatorowe powinno nastąpić na etapie realizacji planów miejscowych.

Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

3. Tereny rolne

Gmina Wądroże Wielkie jest gminą rolniczą, zajmującą powierzchnię 8915 ha, z czego 7755 ha (tj. 87,0%) to powierzchnia wszystkich użytków rolnych wg granic administracyjnych (dane z publikacji GUS z 2003 roku).

Ponad 86 % powierzchni zajmują użytki rolne, z czego 77,3 % to grunty orne. Lasy i tereny leśne zajmują 4,3 % powierzchni gminy.

W porównaniu do województwa dolnośląskiego i powiatu jaworskiego w gminie występuje największy odsetek użytków rolnych i gruntów ornych w gospodarstwach rolnych. Dla porównania średnio w powiecie jaworskim użytki rolne zajmują 95,0%, a w województwie dolnośląskim 52,6 %. W gminie najniższy jest natomiast udział powierzchni

sadów, łąk i pastwisk oraz lasów i gruntów leśnych. W gospodarstwach rolnych gminy Wądroże Wielkie jest zaledwie 0,8 % powierzchni użytkowanych jako lasy i grunty leśne, gdy w powiecie jaworskim 1,6 % a w województwie dolnośląskim 30,0 %.

Taka struktura użytków rolnych podkreśla rolniczy charakter gminy.

O zdecydowanej przewadze produkcji roślinnej nad zwierzęcą świadczy udział zaledwie 3,1% łąk, gdy w powiecie jaworskim jest to 7,3%.

4. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy

Południowe obszary gminy charakteryzuje wysoka wartość dla rolnictwa, będącego dotychczas podstawą gospodarki gminy. Konieczne jest jednak podjęcie szeregu działań mających na celu zwiększenie opłacalności prowadzenia gospodarstw rolnych. Należy dążyć do optymalizacji produkcji rolnej z uwzględnieniem istniejących warunków i możliwości rozwoju gospodarstw indywidualnych. Wielkość i kierunki produkcji uzależnione są od dobrej organizacji punktów skupu, polityki cenowej oraz zapotrzebowania rynku. Należy zapewnić optymalny rozwój rolnictwa w oparciu o preferencyjne kredyty i restrukturyzację indywidualnych gospodarstw.

Gleby w gminie Wądroże Wielkie należą do najlepszych w województwie dolnośląskim. W większości wytworzone są na piaskach i żwirach lodowcowych, glinach zwałowych, a w dolinach rzek Wierzbiak i Cicha Woda na piaskach i żwirach rzecznych. Na całym obszarze gminy dominują gleby brunatne właściwe (pas Wądroże Wielkie, Jenków). W rejonach miejscowości Wądroże Wielkie, Mierczyce, Budziszów Wielki rozciągają się zwarty płat czarnych ziem. Natomiast dna dolin rzek Wierzbiak i Cichej Wody pokrywają mady ciężkie.

Przeważają gleby klas bonitacyjnych II, IIIa, IIIb, IVa. Kompleksy gleb: pszenne bardzo dobre, pszenne dobre i pszenne wadliwe oraz użytki zielone bardzo dobre i dobre, zajmują w gminie około 80% powierzchni gruntów użytkowanych rolniczo.

Najwyższe klasy bonitacyjne w skali gminy posiadają grunty w obrębie Pawłowice. Natomiast stosunkowo największy udział gleb słabszych (klasy V i VI) występuje w obrębach: Biernatki, Kępy, Sobolew i Wądroże Małe. Są to niewielkie enklawy, oddalone od istniejącej zabudowy.

Ochrona przeciwpowodziowa.

Zgodnie ze „Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Kaczawy” opracowano obszary zalewu wód powodziowych Q1% m.in. dla doliny rzeki Wierzbiak wymagające ochrony przed zalaniem, przy awarii projektowanych wałów przeciwpowodziowych. Ustala się zakaz dalszej zabudowy terenów w zasięgu zalewu wody powodziowej Q1% do czasu wybudowania zabezpieczeń przeciwpowodziowych przewidywanych dla tego terenu tj. wałów przeciwpowodziowych uwzględnionych w ww. „Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Kaczawy”.

Na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zmianami) m.in.:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- zakaz gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych,
- sadzenia drzew lub krzewów,
- zmiany ukształtowania terenu.

Wyżynny charakter zlewni górnej i środkowej Kaczawy oraz jej dotychczasowe zagospodarowanie (w tym infrastruktura hydrotechniczna) powodują, że efektywnymi elementami systemu ochrony przeciwpowodziowej na tym obszarze powinna być kombinacja działań opartych o budowę suchych zbiorników retencyjnych z jednoczesnym powiększeniem/zachowaniem dotychczasowych obszarów zalewowych.

W ramach opracowania „Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Kaczawy” proponuje się wybudowanie w zlewni rzeki Kaczawy pięć suchych zbiorników przeciwpowodziowych (Rzymówka, Bystrzyk, Grobla, **SKAŁA** w gminie Wądroże Wielkie, Wolbromek) i jeden wielozadaniowy (Pielgrzymka).

Podstawowym celem projektowanego suchego zbiornika **SKAŁA** jest zmniejszenie zagrożenia powodziowego terenów położonych poniżej przekroju zbiornika w dolinie rzeki Wierzbiak.

III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - TEKST WPROWADZONYCH ZMIAN

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄDRÓŻE WIELKIE

WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Stanowi także narzędzie służące rozstrzygnięciu konfliktów pomiędzy interesami obywateli, wspólnot samorządowych i państwa. Ustalenia zawarte w tej części niniejszego tekstu stanowią uzupełnienie części „B” pierwszego tekstu studium i wyrażają kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, nie są jednak ścisłym przesądzeniem o granicach zainwestowania i użytkowania terenu. Integralną częścią poniższego tekstu jest jednolity rysunek studium na mapie nr 1 w skali 1:10000 (oryginalnej skali studium), „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

1. Kierunki rozwoju struktury funkcjonalno - przestrzennej.

1. Uznaje się za właściwe utrzymanie dotychczasowych przestrzennych cech (historycznie ukształtowanych) układów osadniczych gminy (wiejskich układów zabudowy) przy jednoczesnym podjęciu jego niezbędnych przekształceń, modernizacji i rozbudowy na rzecz funkcji rozwojowych gminy .
2. Powierzchniowymi zmianami w strukturze funkcjonalno - przestrzennej studium obejmuje się tereny otwarte - rolnicze oznaczone w obowiązującym obecnie studium symbolem **R** (bez możliwości zabudowy) w następujących obszarach:
 - ✓ **wsi Skąła, Granowice, Jenków oraz Kępy, Mierczyce, Wierzchowice i Wądroże Wielkie** – na potrzeby lokalizacji farm wiatrowych, oznaczonych symbolem **EE/R** na rysunku zmian studium,
 - ✓ **wsi Bielany, Budziszów Mały, Budziszów Wielki, Gądków, Granowice, Jenków, Kępy, Mierczyce, Pawłowice Wielkie, Sobolew, Wądroże Małe, Wądroże Wielkie, Wierzchowice** – pod lokalizację zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej, zabudowy mieszkaniowo – usługowej oraz zabudowy usługowej, oznaczonych symbolami **RM, RM/U, MN, MN/U, U** na rysunku zmian studium,
 - ✓ **wsi Bielany**– pod lokalizację terenów komunikacji samochodowej z towarzyszącymi usługami, oznaczonej symbolem **KS/U** na rysunku zmian studium,

- ✓ **wsi Wądroże Wielkie** – pod lokalizację zabudowy produkcyjno – usługowej, oznaczonej symbolem **P/U** na rysunku zmian studium,
 - ✓ **wsi Mierzyce** – pod lokalizację zbiorników wodnych, oznaczonych symbolem **US** na rysunku zmian studium,
 - ✓ **wsi Budziszów Mały** – pod lokalizację usług sportu, oznaczonych symbolem **W I** na rysunku zmian studium,
 - ✓ **wsi Bielany, Sobolew, Skała** – pod eksploatację kruszywa naturalnego, oznaczonych symbolem **PG(Ż)** i **PG** na rysunku zmian studium,
 - ✓ **wsi Gądków** – pod lokalizację przemysłu, produkcji, składów i usług, oznaczonych symbolem **P, S, U** na rysunku zmian studium.
3. Na terenie Wądroża Wielkiego prowadzona jest eksploatacja złóż kruszywa naturalnego na terenach górniczych „Bielany”, „Jenków” i „Sobolew”:
- ✓ **złóż kruszywa naturalnego „BIELANY” położonego w miejscowości Bielany** – koncesja nr 10/E/2002 z dnia 26.11.2002 r. zmieniona decyzją nr 28/2005 z dnia 11.10.2005 r., ważna do 31.12.2030 r.,
 - ✓ **złóż łupków szarogłazowych „JENKÓW” położonego w miejscowości Jenków** – koncesja nr 6/E/2001 z dnia 26.03.2001 r., ważna do 31.12.2025 r.,
 - ✓ **złóż kruszywa naturalnego „Sobolew” położonego w miejscowości Sobolew** – koncesja nr 01/07 z dnia 11.09.2007, ważna do 31.12.2017 r.
4. Pozostałe tereny rolnicze, oznaczone symbolem **R** na rysunku zmian studium, zachowuje się bez prawa zabudowy.
5. Ograniczeniem dla rozwoju struktury funkcjonalno - przestrzennej stanowią:
- ✓ obszary służące przepuszczeniu wód powodziowych, zwane **„obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią”**,
 - ✓ **obszary potencjalnego zagrożenia powodzią.**

Na „obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią” obowiązują wymagania wynikające z art. 40 oraz art. 82 ust. 2 ustawy Prawo wodne (tekst jedn. Z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zmianami).

Zakazuje się m.in:

- ✓ lokalizowania inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów rozp. Rady Min. Z dnia 9 listopada 2004. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 257, poz. 2573 z późn. zmianami).

2. Zaopatrzenie w energię elektryczną. Kierunki zmian w infrastrukturze technicznej.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowanych na podstawie niniejszego studium wymagane jest wprowadzenie w zależności od występujących uwarunkowań poniższych zapisów:

- „Dopuszcza się rozbudowę sieci elektroenergetycznej w formie linii napowietrznych, kablowych lub napowietrzno – kablowych oraz budowę stacji transformatorowych napowietrznych lub wewnętrznych”,

- „Projektowane oraz modernizowane sieci elektroenergetyczne prowadzić wzdłuż układów komunikacyjnych t.j. terenów ogólnie dostępnych dla prowadzenia sieci infrastruktury technicznej. Dopuszcza się odstępstwo od wyżej wymienionej zasady po uzgodnieniu z właścicielem terenu i zarządcą sieci”

- „Zasilanie projektowanego zainwestowania w energię elektryczną z istniejących lub z projektowanych sieci elektroenergetycznych i stacji transformatorowych na warunkach określonych przez właściciela sieci”,

- „Ustala się obowiązek zachowania normatywnych odległości zabudowy od istniejących i projektowanych sieci elektroenergetycznych”

- „Linia zabudowy nie dotyczy budynków stacji transformatorowych. Dopuszcza się ich usytuowanie w odległości do 1,5 m od granic działki. Docelowa wielkość działki będzie określana na etapie projektowania. Stacje słupowe nie wymagają wydzielenia działek.

Ustalenia studium określają jedynie funkcje terenów przemysłu, usług i handlu oraz ogólne zasady ich zagospodarowania. Na etapie studium zagospodarowania przestrzennego nie jest możliwe ustalenie konkretnych rodzajów inwestycji i co za tym idzie określonego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz dokładnej lokalizacji przyszłych stacji transformatorowych.

Zakład Energetyczny po dostosowaniu sieci do nowych odbiorców będzie w stanie pokryć zapotrzebowanie na energię elektryczną w/w osiedli jak również obiektów związanych z rozwojem przemysłu, usług i handlu.

Elektroenergetyczne linie dystrybucyjne na potrzeby elektrowni wiatrowych .

Ustala się zachowanie linii dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznej 110kV i 20kV oraz budowę nowych linii nowych i stacji 20/0,4 kV.

Ustala się włączenie systemu planowanych farm elektrowni wiatrowych do publicznego systemu elektroenergetycznego istniejącego i rozbudowywanego – głównie linii elektroenergetycznych 110 kV i 20 kV, poprzez budowę systemu linii dystrybucyjnych SN i stacji SN/NN.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Kierunki zmian rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

1. Ustala się ochronę istniejących w obszarze gminy terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej z wyjątkiem wprowadzonych zmian w obrębach wsi **Bielany, Budziszów Wielki, Budziszów Mały, Kępy, Mierczyce, Pawłowice Wielkie, Skąła, Sobolew, Usza, Wierzchowice, Wądroże Małe, Wądroże Wielkie** Jej docelowy układ i sposób użytkowania kształtować będą:
 - a) zasięg rozbudowy i modernizacji układu osadniczego gminy,
 - b) lokalizacja obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji w tym farm wiatrowych,
 - c) ograniczenia związane z realizacją zasad zrównoważonego rozwoju gminy i ochrony elementów środowiska przyrodniczego poza terenami prawnie chronionymi.
2. Dla przeciwdziałania degradacji gleb należy prowadzić działania organizacyjne oraz dot. zagospodarowania terenu poprzez:
 - a) zwiększenie naturalnej retencji glebowej,
 - b) likwidację uciążliwości wynikającej z działalności komunalnej i przemysłowej, a także związanych z nielegalnym składowaniem odpadów,
 - c) stosowanie właściwych zabiegów agrotechnicznych, w tym wapnowania gleb,

- d) utrzymanie naturalnych ekosystemów środowiska przyrodniczego, takich jak zadrzewienia, zakrzewienia śródpolne oraz biologiczna obudowa cieków wodnych,
 - e) podjęcie prawnych form ochrony środowiska przyrodniczego,
 - f) zwiększenie lesistości w gminie.
3. Na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej poza terenami wyznaczonymi w zmianie planu wyklucza się lokalizację zabudowy, w tym także zabudowy służącej produkcji rolnej.
4. Lokalizację zabudowy zagrodowej oraz służącej produkcji rolnej dopuszcza się wyłącznie:
- a) na istniejących terenach wiejskich układów osadniczych o dominującej funkcji mieszkaniowej i zagrodowej lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie (jako elementy dodane do istniejących układów osadniczych).
 - b) na obszarach rozwoju przestrzennego określonych jako tereny wielofunkcyjnych wiejskich układów osadniczych,
 - c) na terenach dopuszczalnej lokalizacji zabudowy zagrodowej lub obiektów i urządzeń służących produkcji rolnej.

Na obszarach produkcji rolnej, zajmujących około 60 % (18 663 tys. ha) powierzchni Polski, przebiegają intensywne procesy ekologiczne, mające wpływ na zachowanie różnorodności biologicznej. W ostatnich latach rolnictwo podlega procesom transformacji do warunków gospodarki rynkowej.

W początkowej fazie nastąpił regres w wielu sektorach produkcji rolnej, który przejawiał się między innymi zmniejszeniem zużycia nawozów mineralnych i środków ochrony roślin. Pogłębiły się także różnice międzyregionalne w zakresie struktury agrarnej obszarów wiejskich, wykorzystania potencjału produkcyjnego gleb, stanu zatrudnienia, nakładów na produkcję rolną oraz w efektywności produkcyjnej. Można wyróżnić regiony rolnicze o wysokim poziomie rozwoju i o wskaźnikach produkcji rolnej porównywalnych z krajami wysokorozwiniętymi oraz obszary zdecydowanie niskiej produktywności.

Przyspieszeniu uległ proces odłogowania i marginalizacji gruntów rolnych zwłaszcza na terenach należących do byłych PGR-ów.

W skali całego kraju dominują gospodarstwa rodzinne, kilkuhektarowe o małych zasobach kapitałowych (80% nie przekracza 10 ha), tradycyjnych metodach gospodarowania i o małej produktywności. Według szacunkowych danych jedynie 30% gospodarstw rolnych odpowiada standardom europejskim. Z ekologicznego punktu widzenia jest to sytuacja korzystna, ponieważ na wielu obszarach została zachowana duża różnorodność biologiczna, zarówno samych agrocenoz (zwłaszcza użytków zielonych), jak i całej przestrzeni rolniczej.

Największy udział w strukturze użytkowania gruntów mają użytki rolne, stanowiące ponad 87% powierzchni gminy. Z kolei wśród użytków rolnych największą grupę stanowią grunty orne (77,3% powierzchni gminy). Znikomy jest natomiast udział lasów i gruntów leśnych, które w sumie stanowią 4,3% powierzchni gminy.

W gminie Wądroże Wielkie wykształciły się żyzne gleby w dużych kompleksach II i III klas. Na całym obszarze odczyn gleb mieści się w przedziale 5-6.7 pH. Na całym obszarze zawartość miedzi w glebach osiąga 160 – 320 ppm. Zawartość ołowiu w glebach wynosi 50 – 100 ppm. Przyczyną podwyższonych zawartości tych metali jest wieloletnia emisja, wynikająca z wpływu huty miedzi. Dla gleb uprawnych oraz pod zabudowę mieszkaniową za granicę toksyczności uważa się stężenie miedzi 200 ppm, dla miejsc zabaw dla dzieci 250 ppm, dla gleb, parków i terenów rekreacyjnych 600 ppm.

Znaczne w przeszłości opady pyłu metalonośnego emitowanego przez Hutę Miedzi "Legnica" wpłynęły na zanieczyszczenie gleb. Według danych z "Atlasu geochemicznego LGOM"

stosunkowo wysokie są stężenia arsenu, kobaltu, miedzi, chromu i rtęci, a podwyższone - glinu, manganu, magnezu, ołowiu i cynku. Ze względu na dużą przestrzenną zmienność koncentracji tych metali w glebach dane te należy traktować orientacyjnie.

Dla całej gminy Wądroże Wielkie oraz w szczególności dla terenów objętych zmianą studium ustala się następujące kierunki działań:

- **Ograniczanie mutagenności środowiska lub niezamierzonej selekcji na skutek stosowania różnych substancji chemicznych.**
- **Przeciwdziałanie eliminacji gatunków szczególnej troski na skutek intensywnego stosowania agrotechniki (w tym szczególnie chemii) lub uprzywilejowaniu jednych gatunków (np. azotolubnych, monofagicznych), które wypierają na drodze konkurencji inne.**
- **Przeciwdziałanie głębokim zmianom w warunkach środowiskowych w stosunku do stanu pierwotnego (np.: osuszenie siedlisk, podniesienie nasłonecznienia podłoża, zwiększenie erozji wodnej i wietrznej).**
- **Zachowywanie terenów nieprzydatnych do uprawy (nieużytków), będących ważnymi ostojami dla rodzimej flory i fauny, zwłaszcza gatunków o bardzo niskich liczebnościach.**
- **Ograniczanie procesu przekształcania ekosystemów względnie naturalnych na uprawne (np.: łąk i pastwisk, mokradel i torfowisk w pola orne).**
- **Przeciwdziałanie uproszczeniu struktury ekosystemów w kierunku zmniejszenia różnorodności gatunkowej, aż do upraw monokulturowych bez stosowania płodozmianu, z zastosowaniem intensywnej chemizacji.**
- **Zachowywanie zespołów roślinnych i związanej z nimi fauny, towarzyszących określonym roślinom uprawnym (chwastów).**
- **Zachowanie optymalnej struktury przestrzennej przyrody na obszarach produkcji rolnej.**
- **Wprowadzanie w przestrzeni roślinności wysokiej (zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych), szczególnie w postaci liniowej oraz jako niezbędnej fitomelioracji (bariery biogeochemiczne dla spływu biogenów).**

Realizacja odpowiedniej polityki rolnej wymaga również podjęcia następujących działań strategicznych:

- **Przeprowadzenie modernizacji systemów melioracyjnych - szczególnie na terenach wododziałowych i zlewni pierwszorzędowych w kierunku poprawy warunków uwilgotnienia gruntów.**

Lasy pokrywają 27,8 % powierzchni kraju i wraz z zadrzewieniami stanowią istotny element w polskim krajobrazie i strukturze przyrodniczej, będąc siedliskiem większości przedstawicieli dziko żyjącej flory i fauny. Około 65% ogólnej liczby gatunków występujących w Polsce to gatunki leśne lub związane z lasem.

Na poziomie różnorodności ekosystemów szczególnie bogato reprezentowane są w Polsce leśne biocenozy bagienne. Mozaikowość środowisk i ekosystemów stwarza liczne strefy przejściowe o wysokiej różnorodności biologicznej.

Stopień antropogenicznych przekształceń lasów w Polsce jest bardzo zróżnicowany: od zamierających monokultur świerkowych w górach, poprzez zdegradowane bory sosnowe,

do bogatych, dobrze zachowanych i zagospodarowanych lasów mieszanych i liściastych oraz objętych prawną ochroną lasów zbliżonych do naturalnych w rezerwach i parkach narodowych.

Zmiany powodowane są kompleksem czynników, wśród których jako najważniejsze wymienia się: zanieczyszczenie środowiska, wadliwe użytkowanie terenów, stosowane technologie oraz fragmentację szaty leśnej.

Na obecny stan leśnej różnorodności biologicznej największy wpływ wywarły procesy gospodarcze a w ostatnich dziesięcioleciach niekorzystne oddziaływania zanieczyszczeń atmosfery, wody i gleby, negatywne zjawiska pogodowe oraz nierozpoznane jeszcze skutki zmian klimatycznych.

Intensywna gospodarka leśna oznaczała uproszczone sposoby zagospodarowania, zwłaszcza poprzez stosowanie w nadmiarze rębni zupełnej, rygorystyczne usuwanie drzew martwych (posusz), stosowanie tzw. wieków rębności niższych niż wiek określający fizjologiczne granice zdolności przyrostowych gatunków drzewiastych, upowszechnienie intensywnych technologii szkółkarskich itp.

Różnorodność biologiczną ograniczyło zastąpienie naturalnej sukcesji sztucznym odnowieniem, konkurencji wewnątrzgatunkowej - sztuczną selekcją i cięciami pielęgnacyjnymi, ukierunkowanymi na wysoką produkcję drewna i pożądane cechy surowcowe.

Do intensywnych, "rolniczych" i biologicznie unifikujących technologii, które okresowo pojawiły się w zagospodarowaniu lasu, należały głębokie orki, nawożenie mineralne, schematyczne cięcia liniowe.

Lasy stanowią w Gminie Wądroże Wielkie niewielki odsetek powierzchni 4,3 % (319 ha). Występują przede wszystkim w okolicach Wądroża Wielkiego i Wierzchowic. Środowisko przyrodnicze obszaru gminy Wądroże Wielkie zostało zmienione w znacznym stopniu. Miejsca naturalnych zbiorowisk roślinnych zajęła rolnicza przestrzeń produkcyjna. Środowisko glebowe jest narażone na imisję zanieczyszczeń. Brak zalesień i zadrzewień śródpolnych dodatkowo powoduje erozję gleb. Niewielkie kompleksy leśne mają obniżony stan zdrowotny drzewostanu. Powierzchnia terenu w wielu miejscach została naruszona odkrywkami eksploatacyjnymi kopalni o znacznej powierzchni.

Część obszarów leśnych oraz większość dolin rzecznych stanowiących podstawowe korytarze ekologiczne i zapewniające zachowanie powiązań biologicznych nie objęta jest żadną formą ochrony przyrody i pozostaje pod presją inwestycji zagrażających ich ciągłości i otwartemu charakterowi. Należy unikać fragmentacji zwartych kompleksów leśnych poprzez lokalizację na ich terenach inwestycji liniowych (zwłaszcza dróg) oraz dążyć do łączenia rozdrobnionych kompleksów leśnych, poprzez dolesienia w celu odbudowy korytarzy ekologicznych umożliwiających swobodną migrację zwierząt. Bezwzględnie konieczne jest utrzymanie aktualnej powierzchni dużych i zwartych kompleksów leśnych będących istniejącymi lub potencjalnymi ostojami zwierzyny.

Dla całej gminy Wądroże Wielkie oraz w szczególności dla terenów objętych zmianą studium ustala się następujące kierunki działań:

1. Właściwe kształtowanie struktury fitocenozy jako elementu decydującego o składzie gatunkowym całej biocenozy leśnej; właściwe kształtowanie oznacza przede wszystkim zgodność składu gatunkowego z uwarunkowaniami siedliskowymi.
2. Preferowanie i ochrona rodzimych, dzikich gatunków leśnej flory i fauny.
3. Ochrona możliwie dużej liczby genotypów rodzimych gatunków drzew leśnych i ich lokalnych populacji.
4. Kształtowanie i ochrona siedlisk i środowisk życia gatunków związanych z lasem.
5. Różnicowanie warunków świetlnych, wilgotnościowych, termicznych oraz rozbudowa struktury wiekowej i przestrzennej (pionowej i poziomej) drzewostanu.
6. Kształtowanie i utrzymywanie mozaiki faz rozwojowych drzewostanów w szczególności drzewostanów jednogatunkowych.
7. Pozostawienie wyprodukowanej w lesie biomasy, zwłaszcza drewna w różnej postaci, w ilości dopuszczalnej względami sanitarnymi oraz ekonomicznie uzasadnionej.
8. Prowadzenie odnowień naturalnych, ochrona starych drzew, utrzymywanie w lesie drzew zamierających i martwych oraz prowadzenie działań imitujących procesy naturalne.
9. Ograniczanie zrębów zupełnych do niezbędnego minimum uzasadnionego potrzebami odnowienia oraz zmniejszanie w miarę możliwości powierzchni pojedynczego zrębu.
10. Stosowanie technologii użytkowania i praktyk hodowlanych możliwie zbliżonych do naturalnych procesów destrukcyjnych i zakłóceń powodowanych przez czynniki środowiska (wiatr, śnieg, pożar, ogniska chorobowe, luki powodowane występowaniem owadów itp.) oraz prowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych wykorzystujących naturalne procesy różnicowania się indywidualnego i grupowego drzew, procesy konkurencji i wydzielania się drzew martwych.

Kierunki zmian rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Przywraca się obecną funkcję terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej gruntom o wysokiej klasie bonitacyjnej, dla obszarów planowanych w obowiązującym pod funkcje nierolnicze, bez wcześniejszej analizy potrzeb rezerwowania takich obszarów na cele nierolnicze. Dotyczy to terenów położonych w następujących obrębach, a przeznaczonych pod **projektowane zbiorniki wodne** oznaczone w strukturze przestrzennej gminy Wądroże Wielkie **W II - Biernatki, Pawłowice Wielkie, Wądroże Wielkie, Kosiska, Sobolew, Gądków, Budziszów Wielki, Budziszów Mały**.

Dotyczy to terenów położonych w następujących obrębach, a przeznaczonych pod **projektowaną zabudowę o niskiej intensywności rekreacyjno - usługową** oznaczoną w strukturze przestrzennej gminy Wądroże Wielkie **MN II - Biernatki, Pawłowice Wielkie, Wądroże Wielkie, Kosiska, Sobolew, Gądków, Budziszów Wielki, Budziszów Mały**.

Dotyczy to terenów położonych w następujących obrębach, a przeznaczonych pod **planowane dolesienia** oznaczone w strukturze przestrzennej gminy Wądroże Wielkie **ZL (D)** oraz przeznaczone pod **projektowaną zieleń urządzoną** oznaczone w strukturze przestrzennej gminy Wądroże Wielkie **ZU -**

Biernatki, Pawłowice Wielkie, Wądroże Wielkie, Kosiska, Sobolew, Gądków, Budziszów Wielki, Budziszów Mały.

Powyższe zmiany wynikają z braku zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na przeznaczenie gruntów rolnych klas I-III na cele nierolnicze i nieleśne.

IV. INSTRUMENTY PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WĄDROŻE WIELKIE – KIERUNEK ZMIAN.

Gmina Wądroże Wielkie posiada obecnie dwa obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- ✓ **miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w miejscowościach Wądroże Wielkie, Wądroże Małe i Mierzyce**, zatwierdzony uchwałą NR IX/36/03 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 11 czerwca 2003 roku,
- ✓ **miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w miejscowościach Postolice, Gądków, Jenków, Bielany i Budziszów Wielki**, zatwierdzony uchwałą NR IX/37/03 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 11 czerwca 2003 roku.

Wprowadzone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zmiany w kierunkach zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości objętych tymi planami wymagają zmiany planu w trybie przewidzianym ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Opracowała :
mgr inż. arch. Jadwiga Łopusiewicz